

REDACJA:

Kraków, Rynek Główny 30.
Telefony: dzienne 585-13,
585-10, nocny 568-53
Sekretariat czynny w godz.
11—13.

NAPRZÓD

Dziennik Socjalistyczny

ROK 58

Kraków, piątek 25 kwietnia 1947

NR 112

Konferencja Moskiewska zakończona w serdecznej atmosferze mów pożegnalnych sprawy nieuzgodnione przekazano komisjom

MOSKWA, 25. 4. Konferencja moskiewska Rady Ministrów Spraw Zagranicznych zakończyła swą pracę o godzinie 19.35 według czasu miejscowego. Ministrowie postanowili zwolnić następną konferencję do Londynu w listopadzie br.

Deszczem konferencję czynią już ostatnie przygotowania do odjazdu. Delegacja francuska opuści Moskwę w piątek wieczorem, delegacja brytyjska ma wyjechać w sobotę.

Z Berlina donoszą, że pociąg specjalny z ministra Bevena odjechał już stamtąd do Bratysławy, gdzie będzie oczekiwał na delegację brytyjską. Również delegacja francuska ma udać się w drogę powrotną koleją. Natomiast delegacja amerykańska ma opuścić Moskwę drogą powietrzną. Minister spraw zagranicznych USA generał Marshall zapowiedział, że odleci z Moskwy w piątek via Berlin i Paryż.

MOSKWA, 25. 4. (PAP). W czwartek po południu odbyło się ostatnie posiedzenie Konferencji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Moskwie. Przewodniczącym Beven. Pierwszy przemawiał minister Molotow.

Poruszając sprawę projektu traktatu

o demilitaryzacji Niemiec, Molotow stwierdził:

„W oświadczeniu swoim z dnia 23 kwietnia Marshall powiedział, że rząd Stanów Zjednoczonych nie życzy sobie projektu traktatu o demilitaryzacji Niemiec, Molotow stwierdził:

Nafta celem imperialistycznej polityki USA na Srodkowym Wschodzie

PARYŻ 25. 4. (APF). Przemawiając w obecności blisko tysiąca b. komunistów amerykańskich w Paryżu i udzielając odpowiedzi na pytania, były wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Henry Wallace odniósł się do sprawy ropy i przedstawił obraz sytuacji w Dalekim Wschodzie. Zdaniem Wallace'a utworzenie państwa żydowskiego w Palestynie byłoby korzystne zarówno dla Arabów jak i dla Anglików, umożliwiając uprzemysłowienie środkowego wschodu, co przyczyniłoby się do podniesienia stony żyłowej ludności.

Wallace twierdzi, że Stany Zjednoczone nie mogą zająć zdecydowanego

stanowiska w sprawie Palestyny, dopóki nie otworzą szeroko swych drzwi dla imigracji żydowskiej. Wallace stwierdził, że polityka amerykańska w Grecji i Turcji oraz na środkowym wschodzie jest czysto imperialistyczna. Stany Zjednoczone postanowiły zdobyć naftę na środkowym wschodzie.

Zagląny jak się zapamięta na projekt powstania Stanów Zjednoczonych Europy, Wallace odniósł się, że jest zadowolonym tego projektu, z tym jednak zastrzeżeniem: żeby świat nie został przez to rozdzielony na dwa wrogie obozy.

Historia rozstrzygnęła jednak inaczej i, aby uniknąć powtórzenia podobnych zdarzeń, Związek Radziecki uprawniao jest doądania petych gwarancji bezpieczeństwa.

„Chyba nikt nie sechce twierdzić — powiedział Laski — że poparcie finansowe Truman'a dla sprężelności monarchii greckiej i dla „demokracji” tureckiej, która nigdy demokracją nie była, ani nie będzie, służyło na obronę... neutralności szwajcarskiej”.

Dalej mówiąc stwierdził, że Ameryka

zacji Niemiec za odrzucenie tego traktatu.

Oświadczenie takie niezatnie obróciła stanowisko Rządu Radzieckiego. ZSRR nie tylko nie odrzucił wniosku zawarcia czterostornego traktatu o demilitaryzacji Niemiec, ale jeszcze w lipcu roku ubiegłego wypowiedział się za zawarciem takiego traktatu nie na 25 lat jak proponowały Stany Zjednoczone, lecz na 40 lat — co zostało przyjęte do wiadomości. Jednocześnie Rząd Radziecki uważał i uważa nadal za niezbędne wnieślenie do amerykańskiego projektu traktatu szeregu poprawek, mających na celu ulepszenie traktatu.

Przechodząc do sprawy traktatu z Austrią, Molotow odniósł się:

„W ciągu całego okresu rozpatrywania traktatu austriackiego, delegacja radziecka dokładała starań, celem osiągnięcia porozumienia, tym się tłumaczy fakt, że delegacja radziecka cofnęła szereg swoich uzasadnionych wniosków. Minister Molotow zaznaczył, że gotów jest podjąć starania o uzgodnienie stanowiska mocarstw w sprawach, które są jeszcze sporne.

Ostatyczny tekst rezolucji ministrów w sprawie traktatu z Austrią ma następujące brzmienie:

1. Rada Ministrów Spraw Zagranicznych postanowiła utworzyć komisję, składającą się z przedstawicieli ZSRR, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji, celem rozważenia wszystkich nieuzgodnionych zagadnień traktatu austriackiego.

2. Celem komisji jest: skoordynowanie poglądów rządów sojuszników.

(Dalszy ciąg na str. 2 ej).

Wydawca: Spółdzielnia
Wydawnicza
„WIEDZA”

ADMINISTRACJA:

Kraków, Rynek Główny 30.
Telefon: 585-10, wewn. 23.
Administracja czynna w go-
dzinach 9—16, w soboty
od 9—15.

Komunikat Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego

WARSZAWA 25. 4. (PAP). W związku z tym, że dnia 25 kwietnia upływa ostateczny nastawowy termin ujawniania się osobników organizacji podziemnych, przed komisjami anonestyjnymi, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego wydało podległym organom następujące zarządzenie:

Komisje anonestyjne przy urzędach Bezpieczeństwa Publicznego utworzad będą dnia 25 kwietnia br. bez przerwy aż do całkowitego załatwienia formalności dla osób, które zgłosiły się indywidualnie lub w imieniu grup.

Gdyby jednak w ciągu tego dnia technicznie przeprowadzić nie mogły formalności w stosunku do wszystkich osób, które w tym dniu się zgłosiły, komisje anonestyjne sporządzą listy osób, które zgłosiły się indywidualnie lub przyjął zbiorową listę zgłoszoną przez przedstawiciela grupy ujawniającej się.

Formalności techniczne, tj. przeważnie radioaparatury nadawczych i t. p. sprzętu oraz wydawanie świadectw o skorzystaniu z amnestii osobom figurującym na wyżej wspomnianych listach dokonywane będą w ciągu dalszych 3 ch dni.

Henry Wallace u premiera Rsmadier

PARYŻ, 25. 4. Agencja France Presse donosi, że b. wiceprezydent USA Henry Wallace odbył w czwartek popołudniu z premierem Rsmadirem bardzo serdeczną rozmowę, dotyczącą całokształtu zagadnień europejskich.

Przed specjalną sesją ONZ

NOWY JORK, 25. 4. (PAP). Na 63 państw, będących członkami ONZ, 48 zgłosiło już swych delegatów na posiedzenie Generalnego Zgromadzenia ONZ w sprawie Palestyny, które rozpoczyna obrady w poniedziałek 28 bm.

WASZINGTON, 25. 4. (PAP). 30 członków Izby Reprezentantów, należących do partii republikańskiej i demokratycznej, zwróciło się do ministra Marshalla i do przedstawiciela USA w Radzie Bezpieczeństwa senatora Austina z prośbą o ujawnienie projektu brytyjskiego w sprawie Palestyny oraz stanowiska, jakie zamierzają zająć w tej sprawie Stany Zjednoczone.

NOWY JORK, 25. 4. Radio amerykańskie projektuje wprowadzenie specjalnych audycji dla Środkowego Wschodu o obradach Generalnego Zgromadzenia ONZ w sprawie Palestyny... która rozpocznie się w poniedziałek. Ma być nadawany codzienny biuletyn w językach: arabskim, tureckim i perskim. Radio ONZ również nadawać będzie sprawozdania z obrad Zgromadzenia dla Indii w pięciu dialektach indy-

Harold Laski przemawia w Zurychu

Wielka Brytania 50 stanem USA?

BERN, 25. 4. Korespondent berneński PAP donosi, że na zaproszenie Partii Socjal-Demokratycznej wystąpił dnia 18 bm. w Zurychu przemawiając prof. Harold Laski, b. przewodniczący angielskiej Labour Party, który w ub. r. został Związek Radziecki.

Mówiąc na temat „Rosji a Zachód”, Laski skrytykował rozpowszechnianie twierdzeń niierzenia dwójką miar, wyjaśniając, że gdy Stany Zjednoczone żądają baz wojskowych na całym świecie mówi się, że to w imię pokoju, gdy ZSRR natomiast chce się zabezpieczyć w Dardanelach — zarzuca mu się imperializm.

Polityka Związku Radzieckiego nie kieruje się żadnymi tendencjami imperialistycznymi — oświadczył mówca. ZSRR chce zabezpieczenia się przed agresją i do tego ma podstawy i pełne prawo. Związek Radziecki nie zapomniał lat 1918—1922 i ówczesnej polityki interwencyjnej aliantów, w którą Churchill włożył 100 milionów funtów

sterlingów. Nie zapomni, jak go traktowano w okresie międzywojennym, że uznany został przez Stany Zjednoczone dopiero w roku 1934.

ZSRR nie zapomina — oświadczył Laski — że polityka Chamberlaina zmierzała do skierowania przeciwko niemu na Berlin — Rzym i, że gdyby pozostawił go jego myśli, niewątpliwie zawarłby umowę z Hitlerem i Mussolinim, by użyć ich do wojny przeciwko Związkowi Radzieckiemu.

Historia rozstrzygnęła jednak inaczej i, aby uniknąć powtórzenia podobnych zdarzeń, Związek Radziecki uprawniao jest doądania petych gwarancji bezpieczeństwa.

Dalej mówiąc stwierdził, że Ameryka

zamieniła Japonię w 49 Stan Związków i że jest wtrące zwiększenia liczbę stanów do 50, przez wcielenie do swego imperium również Wielkiej Brytanii. Ta hegemonia Stanów Zjednoczonych oraz wspólna hegemonia Stanów i Wielkiej Brytanii na Bliskim Wschodzie, organizowanie przez Amerykę baz wojskowych w arktycznych częściach świata, odbudowa Niemiec — to wszystko napędzić musi niepokojem każdego obywatela Związku Radzieckiego.

W toku swego przemówienia, przerwano ośklaskami, Laski skrytykował ostro Churchill'a, nazywając go romantyzmem imperialistą XVIII wieku i zarzucając mu, że swoim przemówieniem Zurychskim na temat Stanów Zjednoczonych Europy z silnymi Niemcami zmierzał do podziału świata na dwa wrogie obozy: zamierzający kapitalizm i postępujący naprzód socjalizm, na warstwie bogłych wyzyskiwaczy i wyzyskiwanej masy, której ostateczne zwycięstwo nie było wątpliwie.

„Smutny dzień dla Ameryki i całego świata“ stwierdza senator Pepper

KOWY JORK 25. 4. Omawiając uchwalenie ustawy w senacie w sprawie pomocy dla Grecji i Turcji, posługując się słowami amerykańskiego podkresła, że układ sil w senacie, dowiódł, że jak malym stopniu reprezentacji obustronnie polityczne, panuje wśród amerykańskiej opinii publicznej.

Uwaga senatora Taylora, liberala ze stanu Idaho, niezgodna przed głosowaniem, wydaje się najtrafniejszym ujęciem sytuacji. Taylor oświadczył, że nigdy przedtem nie widział tak wielu członków kongresu ignorować opinie większości narodu. Nie, ulga bowiem wpatwieniu do postawienia listów i depesz napływających do Waszyngtonu, że większość opinii była przeciwna planowi prez. Roosevelta. Głównym powodem sprzeciwu opinii publicznej jest fakt pominięcia przez prezydenta Organizacji Narodów Zjednoczonych, Wprowadzenia do ustawy poprawka senatora Vandenberg'a, że Stany Zjednoczone wycofują swą pomoc, jeżeli większość Rady Bezpieczeństwa to zaleci, nie zmienia w niezym charakteru akcji Stanów Zjednoczonych.

Liberalni senatorowie — Pepper z Florydy i Johnson z Colorado — z wielką odwagą walczyli przeciwko ni, stawiając, usiłując wykłuzić z projektu pomocy pomoc wojskowa.

Senator Pepper oświadczył po głosowaniu: „moim zdaniem jest to smutny dzień dla Ameryki i całego świata“.

Prasa donosi, że w kołach waszyngtonskich przewiduje się, iż conaj-

mniej miesiąc upływie od obecnego głosowania, samą ustawą wejdzie w życie. Musi być ona zatwierdzona przez izbę reprezentantów, gdzie przewiduje się dłuższą debatę. Jakkolwiek wystąpił jej jest przesadzony z góry.

Sily postępowe są w Izbie Reprezentantów jeszcze słabsze, niż w senacie. Pasa tym przez obie Izby musi przejść dodatkowa ustawa upoważniająca rząd do wydawania okolicznych umów na pomoc obu krajom, po czym senat zatwierdził mianowanie szefów misji do Grecji i Turcji.

W kołach postępowych wymienia się jako kandydata misji do Grecji i Turcji, ale wydaje się, że nie ma on żadnych szans ze względu politycznych.

Liberalny dziennik „PM“ nie daje jeszcze komentarzy do wyników głosowania w senacie zamieszcza tylko korespondencje z Turcji, z której wynika niedwuznacznie, że sytuacja wewnętrzna w tym kraju niewiele odbiega od greckiej.

„Najbardziej skomplikowane elementy herezji oskarżają obecnie dołarż z USA“ — konkluduje korespondent „PM“ — i istnieje wszelkie dane do przypuszczenia, że przedłożona amerykańska zostana rozstrwożone przez reżim, nie zmieniając w niezym ciężkiej sytuacji całego bliskiego wschodu, gdzie miliony ludzi żyją na skraju śmierci głodowej, przy luksuse, sila fendalnych kacyków i kapitalistycznej elity.

Konferencja Moskiewska zakończona

(Dalszy ciąg ze str. 1-4j.)

3. Komisja złoży sprawozdanie Radzie Ministrów.

4. Sledziba komisji będzie Wiedeń“.

Po wymianie poglądów ministrowie postanowili sprawie zredukowania wojsk okupacyjnych w Niemczech przekazać do rozwiązania sojuszniczej Radzie kontroli w Niemczech.

Następnie ministrowie ustalili czas i miejsce następnj sesji. Na wniosek Molotowa postanowiono, że następnj plenarna sesja Rady Ministrów Spraw Zagranicznych odbędzie się w Londynie w listopadzie roku bieżącego. O ile sesja Generalnego Zgromadzenia w Nowym Jorku przybędą wszyscy 4 ministrowie, to zbiorą się przy tej okazji — krótką sesję. Porządek dziennej następnj sesji nie został ustalony.

Na zakończenie minister Marshall wy-

raził podziękowanie zastępcom stow za ich wydajną pracę. Minister Bevin jako przewodniczący wyraził głęboką wdzięczność i uznanie dla Izby Radzieckiej za jego gościnność oraz niezwykłe wyгоды i ułatwienia udzielone przez Radę Radziecką gołdomobilniacjom pozostałych mocarstw.

Do wyrazów uznania ze strony Bevina przyłączyli się ministrowie Bidault i Marshall.

Minister Molotow ze swej strony jako gospodarz wyraził podziękowanie członkom wszystkich delegacji i całemu zespołowi pracowników Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

W godzinach wieczornych został na Kremlu wydany bankiet na cześć członków delegacji.

Naraz jutrz delegacje opuszczają Mu-

De Gaulle marzy o „sile i kadrach“

Cele „Zjednoczenia Narodu Francuskiego“

PARYZ, 25. 4. Komitet wykonawczy Francuskiej Partii Socjalistycznej zwrócił się do Partii Komunistycznej, Radykałów i MRP z inicjatywą zorganizowania wspólnej przeciwko działalnoci nowej organizacji generała de Gaulle'a, która występuje pod nazwą: „Zjednoczenia Narodu Francuskiego“.

Organ socjalistyczny „Populaire“ notuje zmnożenie zakusów kół reakcyjnych zarówno w dziedzinie politycznej jak i gospodarczej.

General de Gaulle w wywiadzie w Paryżu konstatuje, że w której mowie o celach swego ruchu. Wywodzi on, że dla zrealizowania tych celów potrzeba „sily i kadr“. De Gaulle twierdzi, że „Zjednoczenie Narodu Francuskiego“ nie jest partia. Działaniem tego ruchu jest, według de Gaulle'a, „republika socjalna“ nie oparta jednak na walce klas oraz niezależnienie przyszłości opinii francuskiej od polityki partyjnej.

Liga Matyldy Luedendorf czyli organizacja „religijna i demokratyczna“

BERLIN, 25. 4. Jak donosi dziennik „Berliner Zeitung“, władze wojsk w stronie brytyjskiej w Niemczech zatwierdziły organizację o ideologii czysto faszystowskiej, i zw. „Ligę Matyldy Luedendorf“, która występuje pod przyrykłą działalnoci „religijnej i demokratycznej“. Na czele tej organizacji stoi Matylda Luedendorf, żona ze swego nastawienia antysemickiego i głoszenia niewiarę rasowej.

Organizacja rozpoczęła swą działalność od kolportażu pism i udzielania pomocy materialnej swym dawnym zwolennikom oraz od skupiania pogromców oraz hitlerowców.

Dziennik podkreśla, że działalność tej

organizacji doprowadziła do powstania nowego reakcyjnego ugrupowania w Niemczech. „Berliner Zeitung“ zaznacza, że stosunki obecnie przypominają okres po pierwszej wojnie światowej, który podjął za sobą faszyzm i pogrzebanie swobód demokratycznych, a skłonił się straszliwa katastrofa.

Dziennik kończy swe wywody pytaniem: „Czy w strofie brytyjskiej nikt nie zdaje sobie sprawy, że grozi odrodzenie faszyzmu?“

Churchill krytykuje politykę rządu Partii Pracy

LONDYN, 25. 4. (Ilustet). Przemawiając w trybie ogólnym wyborczym Churchill zarzucił rządowi Partii Pracy niewłaściwy jego zdaniem stosunek do zagadnienia Palestyny, zestawiając go ze stanowiskiem rządu wobec problemu Indii. Churchill krytykuje rząd za to, że wywrzeli się potężnego imperium indyjskiego, chce natomiast walczyć za wszelką cenę o Palestynę i

po to, by oddać ją — jak mówi Churchill — Arabom.

Churchilla, Palestyna nie posiada dla Wielkiej Brytanii nawet w 20 części tego znaczenia co Indie, a jest jedynie przyczyną wielkich wydatków i kłopotów. Ponadto Churchill poddał krytyce ogólną politykę rządu wywodząc, że powoduje ona upadek prestiżu Wielkiej Brytanii w Stanach Zjednoczonych i Związku Radzieckim.

Zabijałem — bo taki był rozkaz Drugi emery Bibowa

LÓDZ, 25. 4. (PAP). Na wstępie wyrażając się poparliwomiej prokurator Leuskiński oświadczył, że oskarżony Bibowa, to nie tylko stróżnicy, którzy są z ulicznej walki do kolumny strażnic, lecz jednocześnie członek organizacji hitlerowskiej N. S. D. A. P., która w swym założeniu miała na celu „zbrodnie i najgorsze i zbrodnie przeciw ludzkości“.

Oskarżony, jako członek tej organizacji, znał fully jej cele. Następnie prokurator zadaje konkretne pytania, na które oskarżony udziela wykrętnych odpowiedzi. Wskazuje na to, że oskarżony nie był w stanie wykonać rozkazu, zwłkle w kierunku wojska, zgodnie swoich zezwożeń.

Mlecy prokuratorom i oskarżonym decydują orestu do pełnej naprężenia. Prokurator: Oskarżony przyjął słowno kierownictwo administracji ghetta doborowolnie.

Oskarżony: Tak, przyjąłem to stanowisko doborowolnie. Sądziłem, że znajduję się właściwie drogi do innego, niż

wyznaczenie Żydów, rozwiązanie kwestii żydowskiej. Uczyniłem to — na zlecenie moich władz zwierzchnich, a także na życzenie samych Żydów. (Wesołosc na sali).

Z kolei prokurator zadaje pytania w sprawie ewakuacji szpitala żydowskiego w ghetcie. Oskarżony potwierdza, że sposoby stosowane przy ewakuacji były nieludzkie.

W dalszym ciągu prokurator zadaje pytania dotyczące okresu urzędowania Bibowa w ghetcie i dokonywania i zastępcy. Dla niego oskarżony nie usłagił z zajmowanego stanowiska wówczas, kiedy przekonał się, że jego „dobry“ chce nie będą mógł być wprowadzone w życie.

Oskarżony tłumaczy się, że nie mógł posłagać wbrew rozkazom swych władz, jak również ze względu na prośbę starzego guinea żydowskiej, Jakubowicza.

— Kto wobec tego jest odpowiedzialny za wyznaczenie Żydów — pyta prokurator.

Oskarżony odpowiada: „Ze winne są

przede wszystkim czynnik miarodajnie w Berlinie i ludzie z SS.“

Z kolei prokurator przechodzi do kwestii wynmordowania rodziny Konów. W czasie wojny — wyjaśnia oskarżony — były specjalne przepisy niemieckie, które za rabunek podczas napału przewalaly na zabicie bez sądu każdego, kto rabuje.

— Strzelanie, bo hymn zdenerwowany — mówi — zresztą strzelali i ei z Gestapo. Tak, czy tak, konowie byli zginieli.

Prokurator: Czy oskarżony uważa za słuszne przepisy pozwalające na zabijanie człowieka bez prawnomowego wyroku sądu?

Oskarżony nie odpowiada wprost, w końcu jednak stwierdza, że postępowanie takie jest bezprawne.

Końcowe pytania prokuratora dotyczą sprawy ostatniej wywózki 83 (tyg. Żydów z ghetta. Oskarżony, mimo iż wiedział, że będą oni straceni, amawiał ich do doborowolnego wyjezdu, kłamiąc, że jedą oni na roboty na inny teren.

Świat się kręci

SYN MUSSOLINIOWY W ARGENTynie?

Agencja Reutersa donosi w Waszyngtonie: departament stanu USA został poinformowany przez władze wkskie w Buenos Aires, iż istnieje poważne podstawa do przypuszczenia, że Vittorio Mussolini, syn b. dyktatora Włoch, znajduje się w Argentynie.

HURAGAN W WIELKIEJ BRYTANII

Strajające od trzech dni huraganowe wiatry na wybrzeżu Wielkiej Brytanii wyrzuciły olbrzymie straty. W południowej Walii tankowiec „Santampa“ uległ katastrofie, gdyż huragan rzucił go o skałę nadbrzeżną. Łódź ratunkowa z marynarzami pośliznęła na ratunek, lecz została wyniesiona przez fale i cała załoga zginęła.

NOWA BESPEDYKA PODBIEGUNOWA

Cezary norweski dowódca lotnictwa norweskiego podczas wojny gen. Larsen, udał się z Oslo do Londynu w celu oddania z brytyjskim władzom i lotniczymi instrukcjami w sprawie urzędowania wspólnej brytyjsko-norwesko-szwedzkiej eskadry podległ. Genowski. Głównym celem eskadry będzie zbadaenie zmian klimatycznych na biegunie poludniowym.

Z dnia

Symbol nadziei

Niedawno minęło 16 lat od dnia, w którym naród hiszpański obalił feudalną monarchię króla Alfonsa XIII i ogłosił republikę.

Od tego czasu upłynęło wiele wody. Oboleni z woli narodu dotychczasowi władcy Hiszpanii użewali na pomoc siły międzynarodowej jaszczyż i mimo heroicznej obrony demokracji stłocili cofnąć wskazywały zegara. Republika została obalona, na jej miejsce nie powróciła jednak monarchia, lecz krówna dyktatura Palangi i jej wodza — generała Franco.

W okresie wojny domowej monarchiści popierali gen. Franco. Popierali go również po zwycięstwie, gdy w Europie walczyły się siły wojny. Opowocia ich dążyły się uszy od niedawna — ściśle mówiąc od brzmia demokracji na całym świecie.

Reakcja hiszpańska umie się przystosować. Gdy zwyciężył faszyzm, była i ona faszystowska; gdy tu nadaje Trumana, przybiera ona formę bardziej liberalną, mniej rażącą ako przeciwnego obywatela „demokracji zachodnich”.

Naród hiszpański władał dziś w monarchii mniejsze zło, o ile monarchia może być narzędziem obalenia dyktatury frankistowskiej. Celem jego pozostaje nadal republika, wypowalczona na barykadach 1931 roku, broniąca na przedpolach Madrytu, okupiona krwawą tyficy zamordowanych i umęczonych w jaszczyżystowskich wstępieniach.

Dlatego też rocznica ta urasta do wielkości symbola — symbola walki i nadziei naroda hiszpańskiego.

Kontrofensywa reakcji światowej

DWA ŚWIATY

Okres ostatniej wojny niewątpliwie zapoczątkował wielki przełom w dziejach świata. Jej podłoże ideologiczne, walki z faszyzmem, z dyktaturą, walki o demokrację, nowy układ społeczny i postęp — musiały na całym świecie wywołać nowe lerniany, nowe ruchy społeczno-ekonomiczne, zdążające prosto do jednego celu, do uwolnienia i do stworzenia nowego ładu w społeczeństwie ludzkim, któryby generalnie zagwarantował ludzkości trwały i nienaruszalny pokój.

Państwa, które były terenem wojny, lud w zakresie jej zniszczeń — wskutek dewastacji i rujnowania, musieli przejść na gospodarkę społeczną, wyrażającą się znacjonalizowaniem kluczowych przemysłów i wspólnym wysiłkiem wszystkich obywateli. Tymczasem państwa, które nie uciierpiały skutków wojny — przeciwnie, wzdychając się na niej (USA, Kanada, państwa neutralne) — prowadziły dalej liberalną politykę kapitalistyczną.

To są gospodarcze różnice. W ślad za nimi — silną rzeczą — idą różnice polityczno-społeczne, bo przecież planowa gospodarka socjalistyczna wymaga odpowiedniego kierownictwa politycznego. W wyniku tych zmian ekonomiczno-politycznych, cała prawie Europa (nie wyłączając Wielkiej Brytanii, prowadzącej nadal ograniczoną politykę według tradycyjnych imperialistyczno-kapitalistycznych wzorów), przesunęła się na lewo, podporządkowując gospodarkę prywatną czynnikom państwowym, gdy tymczasem w państwach kapitalistycznych politykę kraju nagina się do potrzeb prywatnego kapitału.

KAPITAŁIŚCI POPIERAJĄ REAKCJĘ

Termia „żelazna kurtyna” — wyrażenie stworzone przez Churchill’a — ma jednak o wiele dłuższą historię. Trzeba się cofnąć do czasów po pierwszej Wojnie Światowej, kiedy po Rewolucji Październicowej cały świat odgraniczył się od Związku Radzieckiego łańcuch kurtyny. Światowa reakcja, przezwyciężając wielkie niebezpieczeństwo, się strony zrewolucjonizowanego i żywotnego

ZSRR, rozpoczęła prowadzić kampanie przeciwko „groźnemu czwartemu niebezpieczeństwu”.

Kampania ta i jej skutki pokują do dnia dzisiejszego. Wielki wysiłek związku Radzieckiego w zlikwidowaniu hitlerowskich Niemiec i faszizmu oraz jego sukcesy militarne przeżyły świat kapitalistyczny. Przeraziły go również wzrastające wpływy i promieniowanie ideologiczne. Dlatego zaczęły szukać jakiegos czynnika równoważącego zwycięskie kroczenie Idee socjalistycznej i komunistycznej. Nie trudno było znaleźć. Mieli przecież wielobliwno faszyzm i kryjąca się reakcja. Dlatego w momencie, gdy wydawało się, że idzie, o które walczyli cały świat zwycięzca, światowy kapitał rozpoznał budowę nowego wała ochronnego.

REAKCJA PODNOŚI GŁOWE

Dwadzieścia trzy miesiące upłynęły od końca wojny, a w Hiszpanii dalej rządzą kuzyni znienawidzonych dyktatorów, kondottier światowego faszyzmu —

Franco. Czy ten fakt nie jest najjaskrawszym dowodem tragicznej rzeczy: wstąpił, czy nie pokrzepiają na dobru zakonspirowanych hitlerowców, którzy już lenaz podnoszą głowy, organizują strajki w Nudrieni i starają się oponować skrycie administracji niemieckiej. Wszystkie narody zjednoczone w ONZ postanowiły zerwać stosunki z rządem gen. Franco. Zerwanie było jedynie pozorne. W Hiszpanii nadal pod opiekunkierami skrytymi Gaudillo angielski, amerykański i szwajcarski kapitał pracuje nad wzmożeniem faszystowskiego terroru, potrzebującemu mu dla eksploatacji polityki.

W Japonii zamysł niużyczyć kapitalizm feudalny — podporządkować imperializm — Stary Zjednoczone prowadzi łagodną politykę, która zmierza do aszpienczenia na Wyspach Japońskich dolarowej demokracji.

Marshall w Moskwie zapewnił, że Chiny amerykańskimi opuszczą Chosja. Uczynił to jednak dopiero wtedy, gdy (Dalszy ciąg na str. 4-iej).

SPADKOBIERCY W PROSTEJ LINII

Polityka Staów Zjednoczonych w Niemczech

„Dziennik „PM” zamieszcza pierwszy z serii artykułów na temat Niemiec, piera Fieldya Horine, który aż do chwili swojej rezygnacji, t. j. do 1 marca br., stał na czele rządu niemieckiego w Monachium z rąnieniami amerykańskich wódzów okupacyjnych.

Horine twierdzi, że władze okupacyjne w Bawarii nie spełniają swych zadań tak, jak tego wymagają układy w Jaicie i Poczdamie, ponieważ ani nie niszczą militarystym i nazizmu w Nientozach, ani nie przycyżniają się do krzewienia demokracji.

Według Horine amerykański zarząd wojskowy wypuścił z rąk kontrolę nad Bawarią i oddał ją w ręce niepowołanych czynników niemieckich. Bawaria rządzi konklia partii chreścijańsko-społecz-

nej i prawego skrzydła socjal-demokratów, przy czym partia chreścijańsko-społeczna ma w tej konklie wyraźną przewagę.

Horine podkreśla, że socjal-demokraty bawarscy powołali swe dawne idee na rzecz wspólnego frontu z partią chreścijańsko-społeczną. Horine dodaje, że sytuację można zrozumieć tylko wówczas, gdy się zna przeszłość partii chreścijańsko-społecznej, która jest w pasczej linii spadkobierczynią skrajnie reakcyjnej bawarskiej partii ludowej sprzed roku 1933.

W rezultacie wszyscy dzisiejsi przywódcy partii chreścijańsko-społecznej wywodzą się z bawarskiej partii ludowej, której członkowie w dużym procencie przysięgli do partii hitlerowskiej.

Co piszą inni?

KURIER Popularny

„Czego chcą t. zw. katolicy postępowi? Rozumieją potrzebę szlaskim kompromisu z obcym demokratycznym? To jest chyba wyznacznik. Reszta to raczej poszukiwanie, wielka ilość artykułów, w których niechętnie pisze się o upaństwowieniu, o przewadze państwa w każdej niemal dziedzinie życia lud. — Sformułowania są raczej niejasne, wyzywają się w nich często uboczne wątki, które wybuchają od czasu do czasu w formie dość nieoczekiwanej. Podobnie jak w ostatniej pochodzie Dmowski, zaimponowanej w Sejmie przez jednego z postów katolickich. Nie chcemy przez to powiedzieć, że radykalni katolicy są w swej działalności niestwierżeni, ale stwierdzamy, że nie posiadają oni jeszcze dostatek określonego programu.

Ich postępowanie jest poważnie utrudniane przez fakt, że oficjalnie władze Kościoła katolickiego nie wypowiedziały się na temat ich działalności. Rzecz obawiamy, nie tylko od czasu do czasu wyciekają o wyjątkowo działalność.

Ugólniając stwierdzamy, że oficjalnie sfera kościelna zajęła pozycję wycofującą na rozwiązanie odjętą poprzez Watykan. W ogłoszonym ostatnio memoriale biskupów polskich w

sprawie postulatów konstytucyjnych Kościoła są pewne sformułowania, które wskazują, że biskupi liczą się z dokonanimi przeobrażeniami ustrojowymi. Ciągłe jednak polityczne, społeczne i kulturalne postawa oficjalnych sfer kościelnych w stosunku do demokracji ludowej mieści się do pewnego stopnia w granicach negocjacji i opozycji.

Postulaty „radykalnych” katolików jakkolwiek pozytywne o tyle, że przesłaniają nam uprzedzić z próbą zachwycenia nieprzejawną postawą niektórych przeciwników demokratycznej Polski — są jednak w treści swych zdecydowanie wogóle socjalistom. Przywołanie tego faktu braku nieco nabawie, ale niestety nie z naszej woli. W odczynie demokratycznym istnieje niezrozumienie niechęć do poruszenia tych zagadnień. To wprowadza niejasne sytuacje, detoriuje i przeszkadza właściwemu rozumieniu. Katolicyzm jest dziś na arenie polityczno-społecznej paranelem, który naprawdę będzie walczył o swoje postulaty. Dlatego właśnie musimy posiadać argumenty konieczne w tego rodzaju walce — musimy być do niej właściwie przygotowani!”

RZECZPOLITA

DZIENNIK GOSPODARCY

„Jalicy są przesłani realizujące na naszym typ współpracy gospodarczej polsko-czeskosłowackiej?”

Główną podstawą tej współpracy jest likwidacja karteli w obu krajach, — stworzenie warunków prawdziwej wolności, w zaspokajaniu istotnych potrzeb ludności. Tylko dzięki tym czynnikom możliwe jest iakotna pomoc gospodarcza, istota współpracy w wykonaniu planów odbudowy. Tylko na ile tych faktów staje się możliwe to, że współpraca obu krajów w realizacji planów gospodarczych nie wyczerpuje uzgodnienia, że przedsięwzięcie są i inne formy gospodarczego współdziałania. Jeśli spojrzymy na mapę, stwierdzimy, że jestekony na Bałtyk, a Dalej do Anglii, krajami skandynewskimi, Stanów Zjednoczonych A. P. i innych krajów zamorskich. My poprzez Czechosłowację możemy dostarczać do Anglii, Francji, Szwajcarii, Włoch, na cały płaszczyzn Bałtycki i dalej na Bliski Wschód. — Niezmierznie ważnym uzgodnieniem staje się tu więc tranzyt.

Współpraca gospodarcza polsko-czeskosłowacka wyrazi się w dostarczeniu nam ciężkich maszyn z Czechosłowacji. Wzaniem za to nasze jabłki i liny dostarczą przedmiotami Czechosłowackiemu konieczne dla jego normalnego funkcjonowania surowce i półfabrykaty. Oba kraje mają swoje „wielkie gniazda”. — W Czechosłowacji brak siły roboczej powoduje trudności w szeregu dziedzin przemysłu. W tej dziedzinie możemy jej pomóc. Możemy np. dostarczyć Czecho-

slowacji wielką ilość odlewni żelaznych, które wykonamy zbyć.

Współpraca gospodarcza obejmował będzie także udopodnienie, wykraczając do daleko poza normalne granice wyspednego dostaw węgla. Tam, gdzie kapitał cesański położenia będzie bliżej naszego osrodka przemysłowego, będziemy mogli z niego węgla. Wzianiam za to w innym punkcie granicy przemyśle czechosłowacki zapotrzebowany będzie w węgiel polski. Oznacza to poważne posunięcie oszołdostnowe.

Układ linowos - rosliznowy, 16-rych równoleżniczo zawarty wiedeńsko - Pradze, będzie musiał być odpowiednio skorygowany, by w żadnym wypadku nie utrudniał umowy między obu krajami. Umowność na między innymi stali wyimanie transportu, co wplynie dodatnio nie tylko na stosunek gospodarczych, ale także na zbliżenie kulturalne i wzajemne poznanie się.

Granice polsko-czechosłowackie, Herca tysiąc kilometrów, przeciętnie zostają liniami wyprzedzone napędem. By mogło się to stać, Czechosłowacja zapotrzebuje nas w brakujący nam sprzęt elektryczny. Dzięki temu znaczenie wzrośnie znacznie współpraca w zakresie zapotrzebowania Czechosłowacji w energii.

Wierzymy głęboko, że linie te łącząć będą obu kraje nie tylko gospodarczo. Na tej podstawie budować będziemy przyszłość obu krajów.”

Turyztyka w kilku słowach

Województwo olsztyńskie, będącym terenem turystycznym, nie spora kłopotów z udostępnieniem tego terenu, ale rozbudowa komunikacji postępuje dość szybko. Na Kanale Warmińskim remontuje się Stuz, na linii odnisk — Eiblag — Ostroda — Wyszowice — Miłomłyn uruchomiono się już komunikacja wodna. Również linia kolejowa Gdańsk — Ostroda będzie czynna od 10 maja br.

Drugim kłopotem to sprawa Granowald, który pracownicy jest jako miejsce bardzo atrakcyjne dla turystów. Wielkim kłopotem jest tutaj brak schronisk i odpowiednich połączeń. — Wyntę się, że koniecznym będzie wybudowanie tu większych inwestycji.

Wojewoda olsztyński dr. Robert za proponował ogłoszenie konkursu między szlacheckimi na budowę pomnika poległych Granowaldzich.

PKP wprowadziła z dniem 1 kwietnia ulgi przesyłkowe i transportowe dla ludzi i towarów wysyłanych na wystawy i targi.

Wydział Turystyki przy Ministerstwie Komunikacji zorganizował w Scharżynie Porybke kurs dla referentów turystów. Chodzi tu o przygotowanie fachowców do obsługi turystów.

Jedną z kategorii na Ziemach Odzyskanych wypieka szereg pięknych postaciów z najbardziej charakterystycznymi widokami Śląska Opolskiego. Postaciaki posiadają napisy w czterech językach.

Pierwsza wytwórnia witamin „D” w Zabru

W Zabru — Biłkupicach uruchomiona została osłoniło przetwórstwo witaminowych odżywek oświadczył. W nowoostawie wytwórni zniesławiano specjalne maszyny i aparaty prosoinotwórcze, które przetwarzają gotowe produkty jak mączka, grysik, kaszkę i płatki owsiane w warstwie. we postaci witaminowej.

Produkty te po przejściu przez odpowiednią aparaturę i dzięki niewielkim promieniom ultrafioletowym nasycane zostają stają witaminą „D”, która przyczynia się do zwalczania groźnej choroby krzywicy i gruźlicy kości.

Fabryka w Biłkupicach nawiązała również kontakt z Państwowym Zakładem Naukowym w Warszawie, który uruchamia specjalne laboratorium doświadczalne, na zamierzenie wprowadzić zdobyte naukowe zabrzaskiej fabryki dla konsumpcji krajowej.

Towary włókiennicze za 1 miliard zł dla Warszawy

Ostatnio w Warszawie dawać się odczuwać znaczący brak towarów włókienniczych. Wykorzystali to spekulanci, śrubując ceny do niebawogodnych granic.

Chcąc zwinąć zakusy spekulacyjne, które dotkliwie odczuć przez de wszystkich świat pracy, Centrala „Spółem” w porozumieniu z Państwową Centralą Tekstylną — rozpoczęła na rynku warszawskim wielką akcję interwencyjną. W kwietniu, maju i czerwcu Centrala Warszawa dostanie towarów włókienniczych za 1 miliard złotych. Akcję rozprawdania tych towa-

Ludzie, którzy stoją na straży lasu

Warunki życia pracowników Adminstracji Lasów Państwowych

Zniszczenie wojenne i rabunek polskiego mienia na ziemiach Państwa zubożył nasz kraj i obniżył stopę życiową naszego społeczeństwa. Obniżenie stopy życiowej na szereg lat, aż do zakończenia wojny przez krwawego najeźdźcę jest naturalną konsekwencją gospodarki okupanta i wojny. Wszyscy w miarę naszyli się i niodzieli stanelimy do pracy, a żeby w wyniku nadzwyczajnego kraju z wysiłkiem nasz rząd doprowadził kraj do dobrobytu. Zdarzało się, że w tej pracy dla wspólnego dobra i wszystkie działy produkcji narodowej zostały na potrakowane jednakowo, przez tych, którzy w tych najtrudniejszych warunkach podjęli się kierowania Narodem i prowadzenia go do lepszego jutra.

Jednakże fakty świadczą, że jest inaczej. Jest bowiem w Polsce dziesiątka jeden dziesiątka gospodarki narodowej, który został potrakowany gorzej od innych, a jego pracownicy zarówno umysłowi jak i fizycznie spełniali zostali na szary koniec pod względem warunków wynagrodzenia. Tym działem jest państwowe gospodarstwo leśne.

Produkcja państwowego gospodarstwa leśnego dostarcza ważne go kluczowego surowca. Na tym surowcu opiera się odbudowa środków komunikacyjnych, elektryfikacja kraju, odbudowa domostw w miastach i wsiach, wydobycie węgla, produkcja papieru i wiele

innych działań produkcji, służącej celom konsumpcji wewnętrznej kraju i eksportowej. Wartość drewna w produkcji przemysłowej kraju jest oczywista i uznana.

Nie została natomiast uznana i oceniona praca ludzi, na których barki spadł ciężar codziennego trudni przy produkcji, ochronie, wybieh r dostawie drewna do miejsc zbytu. Wynagrodzenia placowane tym pracownikom są niższe od wynagrodzeń wszystkich innych działów zarządu lub produkcji krajowej. Wynagrodzenie Inżyniera leśnika pracownika w 7-jej grupie uposażeniu wynosi łącznie z dodatkami rozdajnym i prawną przeciętnie 5125 zł. Jak świadczą dobrane zastawienie kosztów skromnego utrzymania przeciętnej rodziny, ta kwota żadną miarą nie może wystarczyć na pokrycie najzwyklejszych wydatków.

Czy zatem w myśl hasła „Inżycy w idzie!” ma szukać w sposobie nielegalny na własną rękę środków do życia?

Pracownicy innych działów zarządu państwowego, nauczyciele, urzędnicy skarbowi, górnicy itp., a nawet pracownicy „Pogoda” podległego Ministerstwu Leśnictwa, pracownicy CDD dla przemyślnego węglowego, CZPP, oplacani są o wiele lepiej. Księgowy Spółdzielni spożywców otrzymuje wynagrodzenie czterokrotnie wyższe jak sekretarz Nadleśnictwa lub referendarz Dyrekcji Lasów Państwowych.

Leśników jest ciężka, i odpowiedzialna i niebezpieczna, a całą pewnością nie łatwiejsza od pracy w wielu innych zawodach, a jednak wynagrodzenie leśnika jest w stosunku do innych zawodów wydatnie obniżone. Nie więc dawno, że jednostki ruchliwie zaczęły już pracę w zawodzie leśniczym i przeszły do lepiej płatnej pracy w innych zawodach.

Państwo przejęło lasy prywatne i mimo upływu dwu lat nie zajęło się losami emerytów tych lasów. Przy parcelacji majątków rolnych obdziałaniu ziemią przede wszystkim szło o folwarcznicę — a nie o szlachę, którą przez leśników ze służby prywatnej nie pomyślano. Ci leśnicy, którzy znaleźli zatrudnienie w lasach państwowych, a z uwagi na wiek lub stan zdrowia będą musieli wejść wkrótce w stan spoczynku, drżą na myśl o czekającej ich sieroci gdałowej. Nie więc dziwnego, że są i tacy, którzy usiłują zgromadzić oszczędności na godzinę z majątku państwowego.

Niesprawiedliwość w stosunku do pracowników państwowego gospodarstwa leśnego trzeba usunąć. Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego w Krakowie zwraca się w tej sprawie z apelem do Zarządu Głównego oraz do Ob. Ministra w przekazuaniu, że las i leśnicy sąną się przedmiotem ich zainteresowania.

Jedwabie z górskich świerków

Jak się produkuje cenne materiały

Śląsku. Do 1930 r. prowadził ją kuczera holenderski, później niemiecki. W czasie wojny pracowało tu 30% je-

o porcelanki fabryki opowiada nam z pewnym skrupułem jeden polski zosiła tu Niemiec, Alfons Krause, brujący się wszystkim silami przed wyjazdem do ukochanego Vaterlandu. Opowiadaniu Krausowego przybliżuje się John Bull z Chicago, pływawczy Amerykanin, który na zawsze chce zostać w Polsce.

Władze polskie przejęły fabrykę w lipcu 1945 r. Była ona straszliwie zniszczona, tak że początkowo pracowało tylko nad jej odbudowę. Personal składał się wtedy z 20 Polaków i 200 Niemców. Dziś jest 1.600 Polaków i jeden niemiecki Krause. Odbudowę zakład ruszył 5 maja 1946 r. Obecnie produkcja cztery tonny przędzy jedwabiej dziennie. Plan Trzylatni przewiduje zwiększenie produkcji do sześciu ton.

Państwowym surowcem produkcji jedwabiu jest celuloza, spalający gnieć celulozy, wyrabiany z wysokogórskich świerków, rosnących w Szwecji. Na szereglat kraj ten dostarcza nam dostawcze holcy surowca. Pozostałe składniki (dwaśniarki węgla, soda kalcynowana i dwuoskarski węgla) są już własne. Celuloza to zwycięzcy, grubo używane lektury. Tak trudno używać, że i tego powołanie miedki jedwab.

Celuloza, poznana się w wstępczo sody kalcynowanej i przasytu lodem. Powołanie tego alkalifoliaru. Alkalifoliaru nielcy szarpacze, maszynę w szlachech zębach, przez trzy godziny na produkt o konsystencji miedkłej wazy. Wata, po 60-godzinnym odpo-czytku, wypłana rosnąc do baratów. Są to wirone bębny, do których do-

prowadzą się rękami dwuoskarski węgla. Baraly obracają się przez trzy godziny i dokładnie nieznaję alkalifoliaru z dwuoskarskiem. Powstaje z tego xenogenium, również wata, tylko kolonizowanie żółta. Xenogenium mierz się z lodem co daje wyczoje brumate, lepkości się ciężce. Kolejny etap produkcji — to oczyszczanie i filtrowanie wiskozy, a następnie... I tu najwiękzy chemiczny cud.

Długie, oskłone, podługne do inspekcyjnych okien warszaty przedziałnie. W nich szereg drobnych siatek płatkowych, przez które płynie wiskozja. Nad siatkami krany, zwane gornikami, przędzą z wiskozji nit. Tak, to wcale nie błąga — z ciężcy przędz nit. Nie te nawij się od razu na klebki, po 250 gramów kładcy, a później po mydleniu, chlorowaniu i plukaniu, dla nadania polysku i miedkości, przewija się jeszcze na pasma lub stożki. Jest to już gotowy jedwab, i ten grubość (zależy przez jaki warzaty przedziałnie przędzeli), o cudownym, złoścym kolorze i miedkłym polysku. Rozcią się te klebki i pasma do warzaliów (kniek, i będy z nich kwielciana sznki, najęcy półoczołcy i lekkie komplety.

Praca w fabryce szlachezgo jedwabiu jest ciężka. Holojnik, który właśnie stoi przy maszynie przedziałnie, ma uciężwienie oczu. Co pewien czas wazy, wytwarcane przez produkcję jedwabnej wci, sińkują spojwki. Dawnie zarabiali się też (zarabka na szlache) wiskozji, choćże amysłowych wędzobników pracujących przy dwuoskarsku węgla. Drego, bardzo drogo płaci się za barwne sznki...

Krytyka Dąbrowska

U towarzyszy kolejarzy z mechanicznego

Klinika „chorych“ wagonów i parowozów

Jednym z poważniejszych „działów ruchu kolejowego jest wydział mechaniczny, na barkach którego spoczywa niemal cały ciężar uruchomienia pociągów. Bez sprawnie działającej lokomotywy, bez należyście wyposażonego wagonu, odpowiadającego całkowitemu bezpieczeństwu — nie byłoby do pomyslenia puszyczenia w ruch olbrzymiej maszyny, jaką stanowi kolej.

GDY WAGON JEST CHORY

Wieny w jakim stanie znalazło się polskie kolejnictwo po ucieczce okupanta, ale czy wszyscy zdajemy sobie sprawę, z jakim wysiłkiem podjęte były najcięższe ze spraw kolejowych?

W tym czasie, kiedy wydłżyły: drogi, rowy, rurociągi, elektrotechnicy przegotowywały do użytku znajomawe łozry, powyrzadzane inżynierami z krzywiznowe, moaty i aparaty zabezpieczające ruch pociągów — wydział mechaniczny czynił nadludzkie wysiłki w uprządkowaniu parowozów, oraz strasliwie zdławstwowanych warztałdów naprawczych — tych niedoświadczonych szpitali i klinik dla chorego laszku.

Kolejarze mówią „chory wagon“, i w tym powiedzeniu wyraża się troska polskiego kolejarza, dla którego wód czy lokomotywa są żywym organizmem. „Chory organizm“ należy leczyć, gdyż przerywać się w nim żywych ludzi. Nie może być mowy o zaprzęgnięciu do pracy „chorego tabora“ bez obawy, iż spowodował to może utratę ludzkiego życia.

Z GRUZÓW I POPIOŁU

Rozpaczają się słuchaciny wyścig pra-

cy, wyścig, w czasie którego nie liczone godzin i nie myślano o chlebie, Głodni, niedostatecznie ubrani, w czasie najwęższych mrozów, pracownicy kolejowi kralali się jak mrowki przy zniszczonym mrowisku.

Jedne z najcięższych — warsztaty w Nowym Sączu, przystosowane do naprawy parowozów i wagonów osłonowych, przedstawiały się wręcz katastrofalnie. Druga podobna placówka w Tarnowie, gdzie odbywała się naprawa wagonów towarowych, znajdowała się w identycznej sytuacji.

Z piętnastu parowozów i pięciu stacji trakcyjnych na terenie dystryktu Krakowskiego — trzy stacje były całkowicie, reszta częściowo, a wszystkie postawione mechanicznych urządzeń i narzędzi w 90 proc.

Z warsztatów wywiezione były obrabiarki, a nawet konstrukcje dachowe. Z 81 stacji wodnych kompletno zniszczenia uległo 44, pozostałe zaś były zdekompletowane.

Z 17 zimnych parowozów, zaśledwie 7 — i to po dokonaniu koniecznych napraw — nadawało się do ruchu. Za razem w pierwszych 5-tu dniach dwa parowozy wyposażone na linie. Rodziło się życie. Warsztalowiec nie ustawał w pracy. Podziwiał należy, jakim bohaterkim wysiłkiem ci zdobycydziani ludzie wygrzebywali po prostu z gruzów i popiołów zniszczony tabor i swoim wielkim mozolem powoływali go do życia. W ciągu niecałego miesiąca, bo już w lutym 1945 uruchomiono warsztaty do naprawy wozów laborowych i osłonowych, potrzebne drzewo laborowe kolejarze wozili ręcznymi

wózkami z miejscowości odległych o 25 km. od Nowego Sącza.

UPARTYM WYSIŁKIEM, PRACĄ I POŚWIĘCIENIEM

W r. 1946, w którym w dalszym ciągu prowadzona była odbudowa warsztalów, zostało uruchomionych 106 obrabiarek, oraz odbudowane dwie montownie parowozów. Odflewiła brzoza, kufnia, modelarnia, warsztat naprawy pom, stolarnia maszynowa i rezerna, ponadto skompletowano kilka urządzeń dźwigowych.

Zależnie od miejscowych warunków, dokonanych zniszczeń i ilości posiadaneo taboru — ruch lokalny na niektórych odcinkach podjęty został z nadludzkim wysiłkiem już w kilka dni po oswohobieniu. Parowozowiec całkowicie zniszczone w Tarnowie, Jasle i Chabówce, oprągnięto z gruzów, przycięwając grunt pod odbudowę. Pracownicy kolejowi nie zważali na mroz i głód, nie pytali co im w przyszłości zapłać, tylko z całym entuzjazmem ludzi, oswohobionych z jarzma niewoli, rzucili się do pracy, przy czym należy podkreślić, że w tych ciężkich, fizycznych wysiłkach, stanęli w jednym szeregu robotnicy, urzędnicy, inżynierowie

W wyniku tych prac podjętych przez pracowników, oczywiście w pierwszym rzędzie rekrutujących się do służby mechanicznej, uruchomionych zostało w r. 1945 — 15 warsztalów pomocniczych przy parowozowniach, 44 stacji wodnych oraz 20 przewidzianych stacji wodnych w miejsce zniszczonych całkowicie. — Pracowano narzędziami przyręcznymi, bądź też przynoszonymi z domu przez samych kolejarzy byle tylko nie przerywać ciągłości pracy.
C. d. n. Stefania Szałkowska

TEATR KOLEJARZA ZZK (Hołchalska 7). Po raz ostatni sobota 26 km. o godz. 19.30, niedziela 27 km. o godz. 18 i 19.30. „Trójka Hulajska“, wodewil w 3 aktach w 4 oddziałach J. Nestroja.

PRENUMERATA

wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 75 zł. z odroczeniem do domu w Krakowie 85 zł. — na prenumeratę pocztą 80 zł. — Prensurnatę przysyła: Administracja „Naprodu“, Kraków, Rynek Główny 30 (parter). Płaćwki 5p „Czytelnik“ na terenie m. Krakowa i upoważnieni skrzyżtary, — Na — — — nej Pow. Kom. Polskiej Partii Socjalistycznej.

OGŁOSZENIA

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie w teki-je za 1 mm spally 15 zł. Drolnie ogłoszenia za słowo 5 zł. W niedzielę i święta 50% drożej. — 1 mm spally 20 zł, za 10kstem 1 mm spally 10 zł. Poszakowane rodzin i prac 3 zł. Tłuszym drukami 100% drożej.

ADA BARI NIEZRZEWANA PIESIARIKA

Ogłoszenie satelitarowazowa, wshudzka, i znowież Komitetu Bezpieczki Ady Bari w niedzielę 27 km. o godz. 19.30 w poludnie w sali Filharmonii — będzie to prawdziwa urota artystyczna, bowiem pro, gram zawiera odspokojoneziare gniety od klasycznych do nowocześnie. Przejazd, napisano Ewa Wernikówna. Bilety już do nabycia w lwesie Filharmonii oraz w „Orbisie“.

KOMUNIKAT PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYKALNOJAZDZIEJ

We wtorek, dnia 20 kwietnia 1947 r. w sali Konserwatorium ul. Basztowa 2, odbędzie się VII Asyzyja Umowazalna, iana, poświęcona twórczości Karola Szymanowskiego z okazji 10-letniej śmierci. Umazia dr Stefania Łobzowska. Pookatek punktaznie 18.30. Wstęp wolny dla wszystkich.

P. B. P. „ORBIS“
zawiazanie 25 km. wkaże się w sprzedaży nowo mieszukony

ROZKŁAD JAZDY
na okręg D O K. P. Kraków wazny od dnia 4 go maja w cenie 15 50 —

Do nabycia we wszystkich placówkach „ORBIS“ oraz na większych stacjach kolejowych

Napobozystawisz bilans osiagnięcia

dzięki fachowej reklamie

ODDZIAŁ KRAKOWSKI
Centralnego Biura Ogłoszeń i Reklamy
Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza“
Kraków, Rynek Gł. 30 — tel. 585-10 wewn. 23

przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism w Polsce bez doliczenia dopłat.

Power od fachowca
Kupisz tylko w firmie

W. WANDOR GARBARSKA 4
tel. 50-14

FABRYKA PRZETWORÓW CHEMICZNYCH, KOSMETYCZNYCH I ŚRODKÓW ODŻYWCZYCH

L. Lassek i Syn
KRAKÓW, Krakowska 29 (tel. 556-98)

Polca swoje artykuły znanej jakości

dział: żywnościowy dział: kosmetyczno-chemiczny
perfumy

woda wody kobiece
sól wody fryzjerskie
miód kremy
dzemy pasta do podłogi
konfitury pasta do butów
kij biturowy

Do nabycia we wszystkich sklepach i hurtowniach.

Gospoda Pod Wierzyńkiem
LOKAL STYLÓW 1-27
KAZIMIERZ KSIĄZEK
KRAKÓW, Rynek Gł. 16, Tel. 56508

Odbito czcionkami Drukarni Nr 8
Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza“
Kraków, ul. Orzeszkowej 1
Telefon 566-58,
M-20124